

**Základná škola, Nové Zámky, Hradná ul. č. 22**

**PROJEKT EXPERIMENTÁLNEHO OVEROVANIA  
BILINGVÁLNEJ FORMY VÝUKY NA 2. STUPNI ZŠ**

**Jún 2006**

**Mgr. Mária Kuklová  
riaditeľka školy**

## **OBSAH 2. ČASTI PROJEKTU**

|                                         |   |
|-----------------------------------------|---|
| Naše skúsenosti.....                    | 1 |
| Cieľ 2. časti projektu.....             | 2 |
| Predmet 2. časti projektu.....          | 2 |
| Učebný plán.....                        | 3 |
| Finančná dotácia 2. časti projektu..... | 3 |
| Organizačné zabezpečenie.....           | 5 |
| Doplňujúce tabuľky .....                | 5 |
| Záver.....                              | 5 |

### Prílohy:

- Učebné osnovy - nemecký jazyk
- Učebné osnovy – anglický jazyk
- Vyjadrenie zriaďovateľa
- Vyjadrenie Rady školy
- Tabuľka financií
- Certifikát
- Vyjadrenie psychológa

## NAŠE SKÚSENOSTI

Bilingválna forma vyučovania patrí k alternatívnym vzdelávacím koncepciám. Žiakom poskytuje možnosť naučiť sa cudzí jazyk nielen na komunikačnej úrovni, teda dorozumieť sa v každodenných situáciách, ale spoznať realie, dejiny, kultúru, životný štýl jeho nositeľov a využiť ho ako prostriedok ďalšieho vzdelávania. Experimentálne vyučovanie bilingválnej formy výuky sme začali v 1. ročníku v septembri 2005. Otvorili sme 1 triedu s experimentálnym vyučovaním anglického jazyka a 1 triedu s vyučovaním nemeckého jazyka.

Cieľom našej ZŠ bolo zaradiť do týchto tried deti, ktoré si začiatky cudzích jazykov osvojili už v materskej škole ale aj ďalšie, ktoré vyhovel v psychologických testoch a kvalitne ich pripraviť na štúdium na bilingválnych gymnáziách a iných stredných školách, kde sú už cudzie jazyky preferovanými predmetmi.

Vlastný výchovno – vzdelávací proces realizujeme ako experiment s cieľom splniť základné podmienky – posilnenie komunikatívnych schopností v cudzom jazyku, rozvoj kreativity, tvorivosti a logického myslenia, ovládanie jednoduchých programov na PC a pestovanie internacionálneho citenia ku všetkým obyvateľom našej planéty.

Výchovno – vzdelávací proces v 1. ročníku orientujeme hlavne na zvládnutie základných pojmov v cudzom jazyku.

Táto forma štúdia, ako jedna z progresívnych ciest vzdelávania, umožňuje zmeniť náhľad na vyučovanie ako na proces odovzdávania informácií, kde aktívnou zložkou bol viac učiteľ a žiak v tomto procese viac-menej pasívne prijímal a mechanicky reprodukoval získané poznatky.

Toto sa nám podarilo odbúrať a zmena je viditeľná – žiaci sa na vyučovacích hodinách aktívne zapájajú do celého vyučovacieho procesu, celá hodina prebieha v cudzom jazyku – v anglickom alebo nemeckom. Využívame pritom i moderné informačné technológie.

Po polročnom overovaní experimentu môžeme konštatovať, že skorý začiatok vyučovania cudzieho jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa.

V triedach s bilingválnou formou vyučovania pracuje kvalitný odborný tím s príslušnou aprobáciou a štátnou skúškou z nemeckého a anglického jazyka. Vyučujúce majú dostatok trpezlivosti a využívajú všetky dostupné moderné formy a metódy práce.

Pri výučbe jedného predmetu pracuje tím učiteľov pod vedením vedúceho učiteľa, navzájom si pomáhajú a vymieňajú skúsenosti, realizujú otvorené hodiny nielen pre učiteľov, ale aj pre rodičov. V januári 2006 to bola otvorená hodina pre rodičov i učiteľov z nemeckého i anglického jazyka. Rodičia prejavili o ne veľký záujem a nadšení odchádzali s dobrým pocitom, pretože deti sa za päť mesiacov dokázali v cudzom jazyku naučiť veľmi veľa. Naša škola organizuje i metodické dni pre záujemcov z celého okresu a všetkých najviac upútala práve bilingválna forma vyučovania, reakcie detí a ich vedomosti.

V triedach sme vytvorili takú atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu, zohľadňujeme jeho potreby. Metódy, ktoré používame, umožňujú žiakom učiť sa všetkými zmyslami a podporujú ich prirodzenú zvedavosť.

Vyučujúci nemeckého jazyka okrem uvedeného predmetu v nemeckom jazyku vyučujú aj hudobnú výchovu a telesnú výchovu. Vyučujúci anglického jazyka okrem uvedeného predmetu vyučujú v anglickom jazyku aj hudobnú výchovu a telesnú výchovu.

S projektom experimentálneho overovania bilingválnej formy výučby sme sa zapojili do projektu Európska značka 2005 v rámci iniciatívy Európskej komisie pre inovačné jazykové projekty, kde sme získali certifikát „Európska značka pre inovačné iniciatívy v jazykovom vzdelávaní.“

Táto forma štúdia, ako jedna z progresívnych ciest vzdelávania, umožňuje zmeniť náhľad na vyučovanie ako na proces odovzdávania informácií, kde aktívnou zložkou bol viac učiteľ a žiak v tomto procese viac-menej pasívne prijímal a mechanicky reprodukoval získané poznatky. Tu sa naopak kladie dôraz na samostatnú tvorivú prácu žiaka ako aktívneho participanta výchovno-vzdelávacej činnosti. Zohľadňujú sa i požiadavky na demokratizáciu a humanizáciu výchovy a vzdelávania.

Naším zámerom je v školskom roku 2006/2007 pokračovať v experimente v druhom ročníku podľa vypracovaných a schválených učebných osnov a plánov zo 17. januára 2005 a zaviesť formu bilingválneho vyučovania v anglickom jazyku v troch prvých ročníkoch, nakoľko záujem o túto formu vzdelávania je veľký.

Dôležitú úlohu vo vyučovacom procese zohrávajú moderné informačné technológie. Ich využitie umožňuje realizáciu ďalších progresívnych metód ako napr. CAI - počítačom podporované vyučovanie, pri ktorom počítač pomáha žiakom v procese učenia, CMI - počítačom riadené vyučovanie, ktoré pomáha učiteľovi pri riadení vyučovacieho procesu.

Skúsenosti, ktoré sme získali počas prvého roka experimentálneho vyučovania, poukazujú na to, že skorý začiatok vyučovania cudzieho jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie, pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu a hlavne nezaťažuje deti, lebo nové vedomosti touto formou prijímajú prirodzene a spontánne.

## CIEĽ 2. ČASTI PROJEKTU

Cieľom 2. časti projektu je nadviazať na prvú etapu overovania experimentu bilingválnej formy výuky (ročníky 1-4) a vypracovať učebné osnovy a plány pre druhý stupeň ZŠ.

## PREDMET 2. ČASTI PROJEKTU

Predmetom projektu je pokračovanie aplikovania bilingválneho (anglicko – slovenského, nemecko – slovenského) typu výučby od 5. ročníka v spolupráci so študentmi a pedagógmi Pedagogickej fakulty a Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Gestorom overovania druhej časti projektu ostáva naďalej PhDr. Danica Bakossová.

## UČEBNÝ PLÁN

| Predmet       | 5.<br>roč. | 6.<br>roč. | 7.<br>roč. | 8.<br>roč. | 9.<br>roč. |
|---------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Slov. jazyk   | 4          | 4          | 4          | 4          | 4          |
| NJ/AJ         | 4          | 4          | 4          | 4          | 4          |
| Cudzí jazyk 2 | 2          | 2          | 3          | 3          | 3          |
| Konverzácie   | 2          | 2          | 2          | 1          | 2          |

|                              |           |           |           |           |           |
|------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| v AJ/NJ                      |           |           |           |           |           |
| Matematika                   | 5*        | 5*        | 4*        | 4*        | 4*        |
| Dejepis                      | 1         | 2         | 2         | 2         | 2         |
| Zemepis                      | 2         | 2         | 2         | 2         | 1         |
| Fyzika                       | -         | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        |
| Chémia                       | -         | -         | -         | 2*        | 2*        |
| Prírodopis                   | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        | 1*        |
| Občianska výchova            | -         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Výt. vých.                   | 1*        | 1*        | 1*        | 1*        | 1*        |
| Hudob. vých.                 | 1*        | 1*        | 1*        | 1*        | 1*        |
| Et./náb. vých.               | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Tel. vých.                   | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        |
| Etická /<br>náboženská vých. | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| <b>SPOLU HODÍN:</b>          | <b>28</b> | <b>32</b> | <b>32</b> | <b>33</b> | <b>32</b> |
|                              |           |           |           |           |           |

\* predmety vyučované v cudzom jazyku

**Dotácia potrebná pri zavedení bilingválnej formy výučby:**

| Školský rok  | Ročník              | Triedy    | Základný variant-<br>počet hodín | Bilingv. Variant<br>počet hodín | nárast    |
|--------------|---------------------|-----------|----------------------------------|---------------------------------|-----------|
| 2006/2007    | Prvý                | 3         | 22+22+22                         | 23+23+23                        | 3         |
|              | druhý               | 2         | 23+23                            | 24+24                           | 2         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-2. ročník</b> | <b>5</b>  |                                  |                                 | <b>5</b>  |
| 2007/2008    | Prvý                | 3         | 22+22+22                         | 23+23+23                        | 3         |
|              | Druhý               | 3         | 23+23+23                         | 24+24+24                        | 3         |
|              | tretí               | 2         | 25+25                            | 26+26                           | 2         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-3. ročník</b> | <b>8</b>  |                                  |                                 | <b>8</b>  |
| 2008/2009    | Prvý                | 3         | 22+22+22                         | 23+23+23                        | 3         |
|              | Druhý               | 3         | 23+23+23                         | 24+24+24                        | 3         |
|              | Tretí               | 3         | 25+25+25                         | 26+26+26                        | 3         |
|              | štvrtý              | 2         | 26+26                            | 27+27                           | 2         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-4. ročník</b> | <b>11</b> |                                  |                                 | <b>11</b> |
| 2009/2010    | Prvý                | 3         | 22+22+22                         | 23+23+23                        | 3         |
|              | Druhý               | 3         | 23+23+23                         | 24+24+24                        | 3         |
|              | Tretí               | 3         | 25+25+25                         | 26+26+26                        | 3         |
|              | Štvrtý              | 3         | 26+26+26                         | 27+27+27                        | 3         |
|              | piaty               | 2         | 26 + 26                          | 28 + 28                         | 4         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-5. ročník</b> | <b>14</b> |                                  |                                 | <b>16</b> |
|              | Prvý                | 3         | 22+22+22                         | 23+23+23                        | 3         |
|              | Druhý               | 3         | 23+23+23                         | 24+24+24                        | 3         |

|              |                     |                     |           |          |           |
|--------------|---------------------|---------------------|-----------|----------|-----------|
| 2010/2011    | Tretí               | 3                   | 25+25+25  | 26+26+26 | 3         |
|              | Štvrtý              | 3                   | 26+26+26  | 27+27+27 | 3         |
|              | Piaty               | 3                   | 26+26+26  | 28+28+28 | 6         |
|              | šiesty              | 2                   | 28+28     | 32+32    | 8         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-6. ročník</b> | <b>17</b>           |           |          | <b>26</b> |
| 2011/2012    | Prvý                | 3                   | 22+22+22  | 23+23+23 | 3         |
|              | Druhý               | 3                   | 23+23+23  | 24+24+24 | 3         |
|              | Tretí               | 3                   | 25+25+25  | 26+26+26 | 3         |
|              | Štvrtý              | 3                   | 26+26+26  | 27+27+27 | 3         |
|              | Piaty               | 3                   | 26+26+26  | 28+28+28 | 6         |
|              | Šiesty              | 3                   | 28+28+28  | 32+32+32 | 12        |
|              | siedmy              | 2                   | 29+29     | 32+32    | 6         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-7. ročník</b> | <b>20</b>           |           |          | <b>36</b> |
| 2012/2013    | Prvý                | 3                   | 22+22+22  | 23+23+23 | 3         |
|              | Druhý               | 3                   | 23+23+23  | 24+24+24 | 3         |
|              | Tretí               | 3                   | 25+25+25  | 26+26+26 | 3         |
|              | Štvrtý              | 3                   | 26+26+26  | 27+27+27 | 3         |
|              | Piaty               | 3                   | 26+26+26  | 28+28+28 | 6         |
|              | Šiesty              | 3                   | 28+28+28  | 32+32+32 | 12        |
|              | Siedmy              | 3                   | 29+29+29  | 32+32+32 | 9         |
|              | ôsmy                | 2                   | 29+29     | 33+33    | 8         |
| <b>spolu</b> | <b>1.-8. ročník</b> | <b>23</b>           |           |          | <b>47</b> |
| 2013/2014    | Prvý                | 3                   | 22+22+22  | 23+23+23 | 3         |
|              | Druhý               | 3                   | 23+23+23  | 24+24+24 | 3         |
|              | Tretí               | 3                   | 25+25+25  | 26+26+26 | 3         |
|              | Štvrtý              | 3                   | 26+26+26  | 27+27+27 | 3         |
|              | Piaty               | 3                   | 26+26+26  | 28+28+28 | 6         |
|              | Šiesty              | 3                   | 28+28+28  | 32+32+32 | 12        |
|              | Siedmy              | 3                   | 29+29+29  | 32+32+32 | 9         |
|              | Ôsmy                | 3                   | 29+29+29  | 33+33+33 | 12        |
|              | deviaty             | 2                   | 29+29     | 32+32    | 6         |
|              | <b>spolu</b>        | <b>1.-9. ročník</b> | <b>26</b> |          | <b>57</b> |

Na základe učebných osnov pre bilingválnu formu výučby nastáva v jednotlivých ročníkoch nárast o 2 - 4 hodiny týždenne.

Vyučujúci, zapojení do experimentálneho vyučovania cudzieho jazyka, majú znížený úväzok o pätinu, to znamená, že vyučujúci Aj a Nj v týchto experimentálnych triedach majú úväzok znížený o 4 hodiny týždenne. Za mesiac to predstavuje 32 hodín.

**V školskom roku 2006//2007** – 32 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 5 hodín (nárast podľa učebných plánov týždenne) = 52 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $52 \times 12 = 624$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **112 320 Sk.**

**V školskom roku 2007//2008** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov 2 uč. AJ + 1 uč. NJ) + 32 hodín (nárast podľa učebných plánov) = 80 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $80 \times 12 = 960$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **172 800Sk.**

**V školskom roku 2008//2009** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 44 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 92 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $92 \times 12 = 1104$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **198 720 Sk.**

**V školskom roku 2009/2010** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 64 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 112 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $112 \times 12 = 1344$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **241 920 Sk.**

**V školskom roku 2010/2011** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 104 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 152 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $152 \times 12 = 1824$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **328 320 Sk.**

**V školskom roku 2011/2012** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 144 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 162 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $162 \times 12 = 1944$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **349 920 Sk.**

**V školskom roku 2012/2013** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 188 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 236 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $236 \times 12 = 2832$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **509 760 Sk**

**V školskom roku 2013/2014** – 48 hodín (znížený úväzok učiteľov) + 228 hodín (nárast podľa učebných plánov)= 276 hodín mesačne.

Za kalendárny rok je to  $276 \times 12 = 3312$  hodín

Pri predpoklade priemernej hodinovej mzdy pre učiteľa CJ – 180 Sk je mzdový nárast **596 160 Sk**

## ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE PROJEKTU

Obsah a forma tohto projektu vychádza z platných legislatívnych noriem.

Bilingválne štúdium sa ďalej bude riadiť legislatívnymi predpismi, ktoré sú platné pre základné školy:

- Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl
- Zákon č. 596/2003 – o štátnej správe v školstve a školskej samospráve
- Zákon č. 552/2003 – o výkone prác vo verejnom záujme
- Zákon č. 553/2003 – o odmeňovaní niektorých zamestnancov
- Zákon č. 138 – o správnom konaní
- Zákon č. 597/2003 - o financovaní v školstve

## DOPLŇUJÚCE TABUĽKY

Na základe skúseností z prvého roka overovania bilingválnej formy výuky a neustálej práce s projektom sme zistili, že v 1. časti sme vynechali prehľadnú tabuľku nárastu vyučovacích hodín a finančnej dotácie. Túto povinnosť prikladáme dodatočne ako prílohu k 2. časti projektu.

## ZÁVER

V záverečnej časti by sme radi vyjadrili úprimné poďakovanie ministrovi školstva SR Mgr. Lászlóovi Szigetimu za jeho chápaný a nesmierne ľudský prístup k našim požiadavkám, gestorke projektu PhDr. Danici Bakossovej za ústretovosť a metodickú pomoc pri tvorbe projektu a Mgr. Zdenkovi Krajčírovi za podnetné pripomienky.

Podakovanie patrí i garantom projektu Prof. Doc. PhDr. Eve Malej , Doc. PhDr. Silvii Pokrivčákovej za pomoc pri zostavovaní učebných osnov a plánov.